

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Martina Lachmanna a JUDr. Jaromíra Klepše v právní věci

žalobce: **J. J.**
bytem Č. 351/14, V.

zastoupeného JUDr. Igorem Nitrianským, advokátem
sídlem Kostelní náměstí 16, Prachatice

proti

žalovanému: **Ministr obrany**
sídlem nám. Tychonova 221/1, Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí náměstkyně pro řízení sekce právní Ministerstva obrany ze dne 7. 7. 2017, čj. MO 135946/2017-1322

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí náměstkyně pro řízení sekce právní Ministerstva obrany ze dne 7. 7. 2017, čj. MO 135946/2017-1322 (dále též

„**Napadené rozhodnutí**“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí vedoucí oddělení pracovního a služebního práva Odboru pro právní zastupování Ministerstva obrany ČR (dále jen „**správní orgán prvního stupně**“) ze dne 24. 3. 2017, čj. 304-00002-14-82-5-1322P (dále též „**Prvostupňové rozhodnutí**“). Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán prvního stupně podle § 117 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o vojácích z povolání**“), žalobci k jeho žádosti, kterou v souvislosti s poškozeními zdraví ze dne 24. 3. 2010 a ze dne 11. 12. 2010 uplatnil nárok na náhradu za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti služby (dále jen „**Žádost**“), přiznal (i.) náhradu za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby za období od 5. 2. do 26. 5. 2013 ve výši 29 114 Kč a (ii.) náhradu za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby za období od 8. 6. do 13. 7. 2015 ve výši 5 926 Kč.

2. Napadeným rozhodnutím, které bylo žalobci doručeno dne 7. 7. 2017, žalovaný odvolání žalobce proti Prvostupňovému rozhodnutí zamítl a toto rozhodnutí potvrdil.
3. Mezi účastníky zůstává sporným, zdali se při výpočtu náhrady za ztrátu na služebním platu podle ustanovení § 117 zákona o vojácích z povolání po dobu dočasné neschopnosti ke službě pro úraz mělo vycházet z průměrného výdělku, jehož žalobce skutečně dosahoval v rozhodném období u svých zaměstnavatelů, jak v Napadeném rozhodnutí uvedl žalovaný, anebo z potenciálně dosažitelného výdělku, kterého by žalobce dosahoval, kdyby nedošlo ke snížení jeho pracovní schopnosti v důsledku předcházejících dvou služebních úrazů žalobce, jak tvrdil žalobce.

II. Rozhodnutí žalovaného (Napadené rozhodnutí)

4. Žalovaný v odůvodnění Napadeného rozhodnutí shrnul předchozí průběh správního řízení a závěry vyslovené v Prvostupňovém rozhodnutí. Zmínil přitom, že žalobce jako někdejší voják z povolání utrpěl dne 24. 3. 2010 při plnění služebních povinností služební úraz, když špatně došlápl a poranil si hlezno pravé dolní končetiny, a znovu dne 11. 12. 2010 utrpěl další služební úraz spočívající v tom, že při plnění služebních povinností sklouzl, narazil si levý bok a poškodil záda.
5. Žalovaný následně v Napadeném rozhodnutí nepřisvědčil jediné odvolací námitce žalobce, v níž žalobce rozporoval postup správního orgánu prvního stupně, který dle žalobce při výpočtu výše náhrady za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby nesprávně vycházel ze mzdy reálně dosahované u jiného zaměstnavatele, tj. z příjmu, kterého žalobce reálně dosahoval před začátkem neschopnosti výkonu služby, a nikoliv ze mzdy, kterou by žalobce obdržel u jiného zaměstnavatele, kdyby nedošlo ke snížení pracovní schopnosti v důsledku služebních úrazů žalobce. Žalobce přitom pro účely takového posouzení předložil žalovanému podklady dokládající, jakého výdělku by mohl dosahovat s ohledem na své vzdělání a kvalifikaci, kdyby ke služebním úrazům nedošlo.
6. Žalovaný s odkazem na § 117 zákona o vojácích z povolání ozřejmil, že žalobcem požadovaný způsob výpočtu výše náhrady za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby byl v přímém rozporu s tímto ustanovením. Ustanovení § 117 odst. 1 zákona o vojácích z povolání podle žalovaného výslovně určoval způsob výpočtu náhrady za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby, když stanovil, že bylo třeba vycházet z průměrného platu (v případě změny zaměstnavatele mohlo jít o mzdu) před vznikem škody způsobené služebním úrazem. Způsob výpočtu byl pro projednáváný případ podle názoru žalovaného dále konkretizován v § 117 odst. 2

zákona o vojácích z povolání, který upravoval situaci, kdy s časovým odstupem nastala další pracovní neschopnost výkonu služby žalobce v důsledku téhož služebního úrazu. V odkazovaném ustanovení kogentní povahy tedy bylo dle žalovaného výslovně stanoveno, že se při výpočtu předmětné náhrady mělo vycházet toliko z průměrného služebního platu (mzdy) před vznikem této další škody. Žalovaný uzavřel o nedůvodnosti odvolací námitky s tím, že v důsledku znění zákona o vojácích z povolání neměl žádný prostor pro správní uvážení, a naopak by se dopustil nezákonného postupu, pokud by v rozporu s § 117 zákona o vojácích z povolání postupoval při výpočtu výše náhrady za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby způsobem, který navrhoval žalobce.

III. Žaloba

7. Žalobce v podané žalobě nejprve velmi stručně zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení, aby následně (byť s nepatrnou variací) v podstatě zopakoval svou jedinou odvolací námitku směřující proti Prvostupňovému rozhodnutí spočívající v odlišném pohledu žalobce na způsob výpočtu náhrady za ztrátu na služebním platu.
8. Žalobce se ohradil proti postupu žalovaného, který se v Napadeném rozhodnutí ztotožnil s názorem správního orgánu prvního stupně a při určování výše náhrady za ztrátu na služebním platu nezákonně vycházel z reálně dosažených příjmů žalobce, nikoliv z příjmů, které „...mohl žalobce v případě, když by nebyl indisponován zdravotním hendikepem vzniklým v důsledku úrazů ze dne 2010, reálně dosahovat“. Dle přesvědčení žalobce však takovýto postup správních orgánů v projednávané věci nebyl správný, když ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti nebylo lze „...odvozovat od platu, který odvolatel reálně před nástupem do pracovní neschopnosti obdržel, ale od platu, který by obdržel u jiného zaměstnavatele, kdyby nedošlo k zdravotním následkům v důsledku úrazů ze dne 24. 3. 2010 a ze dne 11. 12. 2010.“ Žalobce k tomu rovněž podotkl, že právě v důsledku zmíněných služebních úrazů byl značně omezen ve výkonu práce a možnostech uplatnění na trhu práce. Tato skutečnost se také projevila ve výši jeho odměny u zaměstnavatelů, u kterých vykonával závislou práci po skončení služebního poměru, proto správní orgány v projednávané věci nemohly „při dorovnání mzdy“ žalobce vycházet z výše mzdy, která již „byla v důsledku služebních úrazů citelně ponížena“. V daném případě se podle žalobce měl žalovaný v Napadeném rozhodnutí pečlivě zabývat tím, jakou práci a za jakých finančních podmínek mohl žalobce vykonávat u jiného zaměstnavatele, kdyby k služebním úrazům nedošlo a k této dorovnat ztrátu na výdělku po dobu jeho pracovní neschopnosti. Žalobce dále na podporu své procesní pozice uvedl, že na žádost správního orgánu prvního stupně předložil relevantní podklady o tom, že od 12. 9. 2003 byl držitelem řidičského oprávnění skupiny B1, B, C1, C a od roku 2004 byl držitelem řidičského oprávnění skupiny BE, C1, E a CE, potvrzení od potencionálního zaměstnavatele Vladimíra Zlocha VZ Trans se sídlem v Prachaticích, že účastník řízení by u něho býval mohl vykonávat práci řidiče mezinárodní kamionové dopravy oproti měsíčnímu příjmu cca 35 000 Kč od 1. 12. 2012. Dále žalobce předložil nabídku volných míst Úřadu práce ČR - kontaktní pracoviště Vimperk ze dne 8. 3. 2017, která mapovala nabídky práce v daném regionu k roku 2012, jež by mohl žalobce s ohledem na své vzdělání a kvalifikaci vykonávat. Žalobce tak dle této nabídky (viz např. nabídka společnosti SANEST s.r.o., nebo nabídka společnosti REINFURT-ČR, k.s.) mohl reálně pobírat měsíční výdělek ve výši 30 000 Kč. Žalobce v té souvislosti uzavřel, že „(n)a základě provedeného dokazování oba správní orgány dospěly k

závěru, že v případě práce řidiče MKD jde o práci, kterou by účastník řízení mohl vykonávat, nebýt následků služebního úrazu.“

9. Svou jedinou uplatněnou žalobní námitku žalobce následně doplnil o odkaz na jím citovaný náleze Ústavního soudu ze dne 16. 11. 2010, sp. zn. II. ÚS. 1648/10, dle něhož *„nelze tolerovat orgánům veřejné moci přehnaně formalistický přístup za použití v podstatě sofistikovaného odůvodňování zřejmé nespravedlnosti. Ústavní soud opakuje, že soud ani orgán veřejné moci není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významového celku. Při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze pomíjet jejich účel a smysl, který není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu, v němž je třeba vždy nalézat i principy uznávané demokratickými právními státy“*. Podle žalobce právě postup žalovaného završený Napadeným rozhodnutím takto specifikovaný princip spravedlnosti co do poskytnutého odškodnění popírá, když bylo zcela nepochybné, že vlivem služebních úrazů se znatelně snížila schopnost žalobce ve vztahu k možnosti uplatnění na trhu práce. Proto nebylo lze podle žalobceva přesvědčení při výpočtu ušlého výdělku vycházet z reálně dosaženého příjmu, jehož výše byla značně limitována služebními úrazy žalobce, a naopak byl zcela spravedlivý a logický takový postup, že výše škody v podobě ušlého výdělku musela vycházet z výše příjmu, které mohl žalobce dosahovat.

IV. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 23. 10. 2017 nejprve obecně konstatoval, že spor mezi účastníky řízení spočívá v rozdílnosti názorů stran způsobu výpočtu náhrady za ztrátu služebního platu. Žalovaný ve svém vyjádření učinil nesporným, že žalobce jako voják z povolání služebně zařazený u Vojenského útvaru 4312 Strakonice utrpěl dne 24. 3. 2010 a dne 11. 12. 2010 služební úrazy. Žalobci byla rozhodnutím přezkumné komise u Ústřední vojenské nemocnice v Praze ze dne 25. 8. 2011, číslo osvědčení o nemoci 181/2011, stanovena zdravotní klasifikace „C/36 - schopen s omezením, před uplynutím 36 měsíců opět přezkoumat“, neboť žalobce byl shledán zdravotně způsobilým k výkonu vojenské činné služby, avšak se sníženou schopností pro poškození zdraví v přímé souvislosti s výkonem vojenské činné služby. Dnem 31. 12. 2011 zanikl žalobci služební poměr vojáka z povolání podle ust. § 18 písm. a) zákona o vojácích z povolání, tedy zanikl uplynutím stanovené doby, a nikoliv v souvislosti s předmětnými služebními úrazy.
11. Následně žalovaný zopakoval, že se nebylo lze ztotožnit s názorem žalobce, že při výpočtu náhrady za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby bylo v Napadeném rozhodnutí třeba vycházet z výše příjmu, kterého by mohl žalobce dosahovat, pokud by nebyl zdravotně omezen. Žalovaný při té příležitosti citoval z ustanovení § 117 zákona o vojácích z povolání mimo jiné, že *„(n)áhrada za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby vojáka činí rozdíl mezi průměrným platem vojáka před vznikem škody způsobené služebním úrazem nebo nemocí z povolání a služebním platem po dobu dočasné neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz nebo plnou výši nemocenského...“*. Žalovaný uzavřel, že citované ustanovení zákona o vojácích z povolání nesporně stanovilo, že při výpočtu náhrady za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby

v situaci, kdy ke škodě v důsledku dočasné pracovní neschopnosti v souvislosti se služebním úrazem došlo s časovým odstupem, bylo třeba vycházet z průměrného platu, resp. mzdy, před vznikem této další škody. Vzhledem k zániku nároku na náhradu za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby podle ustanovení § 118 zákona o vojácích z povolání od 1. 9. 2012, správní orgán prvního stupně, potažmo žalovaný, tedy dorovnával ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby, která žalobci vznikla pro následky služebních úrazů, tj. další související pracovní neschopnosti, která zasahovala do mzdy dosahované u jiného zaměstnavatele žalobce. Žalovaný pro výpočet náhrady za ztrátu na služebním platu tedy vycházel za období dočasné pracovní neschopnosti od 5. 2. do 26. 5. 2013 z průměrného výdělku žalobce před vznikem škody, dosaženého v rozhodném období IV. čtvrtletí roku 2012, kterého žalobce dosahoval u tehdejšího zaměstnavatele - společnosti ML Kratochvíl spol. s.r.o., a za období dočasné pracovní neschopnosti od 8. 6. do 13. 7. 2015 z průměrného výdělku za rozhodné období I. čtvrtletí roku 2015, kterého žalobce dosahoval u svého dalšího zaměstnavatele - společnosti Vimperská masna a.s. Tento postup podle vyjádření žalovaného vyplýval z výkladu zákonných ustanovení k odškodňování náhrady za ztrátu na výdělků, když náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti a po skončení pracovní neschopnosti z téhož důvodu byly dva samostatné nároky, které podle zákona o vojácích z povolání nepříslušely vedle sebe, nýbrž byly stanoveny pro dvě vzájemně odlišné situace. V projednávaném případě přitom žalobce utrpěl pracovní úraz, přičemž náhrada ušlého výdělku se po dobu každé takové (následné) pracovní neschopnosti poskytovala jen do výše průměrného výdělku ke dni vzniku této pracovní neschopnosti, resp. nebyl rozhodný průměrný výdělek, který byl použit při první nebo další (předchozí) pracovní neschopnosti žalobce.

12. Konečně žalovaný odmítl přiléhavost odkazu žalobce na nález Ústavního soudu ze dne 16. 11. 2010, sp. zn. II. ÚS 1648/10 na nyní projednávanou věc. V projednávané věci se podle žalovaného nejednalo o přehnaně formalistický přístup na straně žalovaného, ale pouze o dodržování zcela jasně daných pravidel výpočtu náhrad zakotvených v zákonných ustanoveních, která neposkytovala prostor pro jiný výklad. Účelem ustanovení zákona o vojácích z povolání, která se zabývala náhradou škody za služební úraz, bylo jasné vymezení, na co měli poškození nárok a jak se tyto náhrady za vzniklou škodu stanovovaly. Žalovaný tak byl povinen se těmito zákonnými ustanoveními řídit a rozhodně nemohl akceptovat žalobcem navrhovaný postup výpočtu, který byl nejen přímo v rozporu s § 117 zákona o vojácích z povolání, ale rovněž odporoval smyslu a účelu ustanovení pojednávajících o náhradě škody za služební úraz.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Neshledal vady, k nimž byl povinen přihlédnout z moci úřední. O podané žalobě soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s rozhodnutím ve věci bez jednání souhlasili (jejich souhlas byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou s. ř. s. presumován). Žalobce přitom nenavrhл provedení důkazních prostředků, které by nebyly součástí správního spisu předloženého žalovaným, a které by bylo třeba provést při jednání.

14. Soud předem vlastního posouzení konstatuje, že poté, co z úřední činnosti zjistil, že aktuálně není funkce náměstkyně ministra obrany pro řízení sekce právní na Ministerstvu obrany zřízena, vyzval Ministerstvo obrany přípisem ze dne 10. 9. 2019, čj. 10 Ad 16/2017 - 26, aby s odkazem na příslušný vnitřní předpis sdělilo, kdo je v současné době služebním orgánem, který o odvoláních proti rozhodnutím o předmětném typu nároku rozhoduje, s tím, že tento služební orgán bude v řízení před soudem vystupovat jako žalovaný. Přípisem ze dne 16. 9. 2019 Ministerstvo obrany sdělilo, že tímto služebním orgánem je dle čl. 4 odst. 3 s) 1. novely Organizačního řádu Ministerstva obrany účinné od 1. 1. 2019 ministr obrany. Proto soud jednal s tímto služebním orgánem jako s žalovaným v souladu s § 69 s. ř. s. Příslušný služební orgán se přitom v podání ze dne 16. 9. 2019 ztotožnil s výše rekapitulovaným vyjádřením ředitelky odboru pro právní zastupování sekce právní, které bylo ve věci podáno.
15. Soud předně podotýká, že mezi účastníky nebylo v posuzované věci sporné, že (i.) žalobce byl v období 5. 2. do 26. 5. 2013 a v období od 8. 6. do 13. 7. 2015 v pracovní neschopnosti z důvodu služebních úrazů, které utrpěl v rámci výkonu služby v roce 2010, a (ii.) že žalobci náležela pro tyto další pracovní neschopnosti náhrada dle § 117 zákona o vojácích z povolání (k tomu srov. dále).
16. Jediným sporným momentem mezi žalobcem a žalovaným tak zůstal toliko rozdílný pohled na způsob výpočtu náhrady za ztrátu příjmu. Zatímco žalovaný vycházel v Napadeném rozhodnutí z názoru, že při výpočtu bylo v obou případech třeba vycházet z reálné průměrné měsíční mzdy žalobce, kterou za předcházející ukončené čtvrtletí obdržel od svého aktuálního zaměstnavatele, žalobce zastával názor, že žalovaný byl při výpočtu náhrady za ztrátu na příjmu povinen zohledňovat potenciálně dosažitelnou výši mzdy, kterou by žalobce býval obdržel, nebyl-li by býval zatížen zdravotními následky obou služebních úrazů, které utrpěl jako voják z povolání při výkonu služby dne 24. 3. 2010 a dne 11. 12. 2010.
17. Podle § 117 odst. 1 zákona o vojácích z povolání platí, že *„(n)áhrada za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby vojáka činí rozdíl mezi průměrným platem³⁰⁾ vojáka před vznikem škody způsobené služebním úrazem nebo nemocí z povolání a služebním platem po dobu dočasné neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz nebo plnou výší nemocenského.“*
18. Ustanovení § 117 odst. 2 zákona o vojácích z povolání k tomu dodává, že náhrada podle odstavce 1 náleží i při další neschopnosti výkonu služby z důvodu téhož služebního úrazu nebo nemoci z povolání; přitom se vychází z průměrného služebního platu vojáka před vznikem této další škody. Jestliže vojákově před vznikem této další škody náležela náhrada za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby, poskytne se mu náhrada podle odstavce 1 do výše částky, do které by mu náležela náhrada podle § 118, kdyby nebyl neschopen výkonu služby; přitom se za služební plat po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání považuje služební plat podle § 68k nebo nemocenské.
19. Z ustanovení § 68k odst. 1 zákona o vojácích z povolání plyne, že *„(v)ojákově náleží služební plat a) po dobu prvního měsíce dočasné neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz, s výjimkou prvních 24 hodin doby, kdy měla být služba podle rozvrhu konána, nebo b) nejdéle po dobu 12 měsíců od počátku dočasné neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz, které voják utrpěl při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby.“*
20. Přestože účastníci nepovažovali v projednávané věci za spornou otázku samotné aplikace ustanovení § 117 zákona o vojácích z povolání na danou skutkovou situaci, jakkoli žalobce

již v době své další pracovní neschopnosti nesetrvával ve výkonu služby, soud považuje za účelné (předem vlastního vypořádání žalobní argumentace) nad rámec nezbytného odůvodnění v obecné rovině předeslat, že postup správních orgánů obou stupňů založený na aplikaci § 117 odst. 2 zákona o vojácích z povolání považuje za dané situace za správný a vyhovující smyslu a účelu předmětné právní regulace.

21. Soud podotýká, že v projednávané věci sice žalobce v době, za kterou uplatňoval nárok podle § 117 zákona o vojácích z povolání, již zjevně nevykonával službu ve smyslu zákona o vojácích z povolání, neboť v době následných pracovních neschopností v roce 2013 a 2015 vykonával jako zaměstnanec pro své tehdejší zaměstnavatele závislou práci v režimu zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákoník práce**“). Zároveň však nebylo možné na případ žalobce využít ani znění ustanovení § 271a odst. 2 zákoníku práce (obsahově fakticky odpovídající ustanovení § 117 odst. 2 zákona o vojácích z povolání), které obdobně upravovalo náhradu za ztrátu na výdělku příslušející zaměstnanci i při jeho další pracovní neschopnosti z důvodu téhož pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, které *vice versa* nepočítalo s tím, že by mohla být další pracovní neschopnost vyvolána služebním úrazem, jenž zaměstnanec utrpěl dříve v rámci výkonu služby jako voják z povolání (a nikoli výhradně pracovním úrazem, vzniklým např. u dřívějšího zaměstnavatele).
22. Soud tedy v projednávané věci přitakává vhodnosti aplikace § 117 odst. 2 zákona o vojácích z povolání. Žalovaný podle přesvědčení soudu ve vztahu k žalobci, který v roce 2010 utrpěl služební úrazy jako voják z povolání, jež byly příčinou další pracovní neschopnosti žalobce (o čemž nebylo mezi účastníky sporu) v době, kdy však již žalobce vykonával závislou práci v civilním sektoru, správně aplikoval institut náhrady za ztrátu na služebním platu při další neschopnosti výkonu služby, přestože žalobce v době těchto následných pracovních neschopností již nevykonával službu, ale figuroval v pozici subjektu pracovního právního vztahu dle zákoníku práce. Žalovanému dle soudu nelze vytýkat, že přes dikci ustanovení zákona o vojácích z povolání dopadající na situaci „neschopnosti k výkonu služby“ přikročil k tomu, že žalobci pro další pracovní neschopnost, jež byla způsobena služebními úrazy utrpěnými při výkonu služby, přiznal náhradu za ztrátu na služebním platu, byť takový služební plat již *stricto sensu* žalobci nenáležel, neboť již nedlel ve výkonu služby v režimu zákona o vojácích z povolání.
23. Žalovaný tak dle přesvědčení soudu správně zvolil pro vykrytí výkladové mezery plynoucí z rozvolněného rozhraní právní úpravy zákona o vojácích z povolání a vztahů ze služebního poměru na straně jedné a právní úpravy zákoníku práce a vztahů z pracovněprávního vztahu na straně druhé cestu analogie práva (*per analogiam iuris*), aby dospěl k výkladově uspokojivému výsledku hraničního případu žalobce a naplnil tak účel obou shora soudem zmiňovaných právních norem, tedy zajištění náhrady ztráty části příjmu žalobce po dobu jeho neschopnosti k výkonu práce, k níž došlo v důsledku dřívějších služebních úrazů žalobce. Takový postup dle stanoviska soudu zcela odpovídal doktrinálním východiskům pro vyplňování mezer v právu (srov. např. Gerloch, A.: *Teorie práva*, 7. vydání, Plzeň: Aleš Čeněk, 2017, str. 209 – 211). Žalovaný tak v daném ohledu správně pro účely výpočtu vyšel nikoliv z průměrného služebního platu vojáka z povolání, neboť toho již žalobce v době předmětných pracovních neschopností fakticky nedosahoval, nýbrž z průměrné mzdy, již žalobce dosahoval u svých dvou tehdejších zaměstnavatelů předtím, než se stal (v důsledku dřívějších služebních úrazů) práce dočasně neschopným.

24. Soud poté přistoupil k vypořádání jediné žalobní námitky žalobce, jenž (i s odkazem na údajný přepjatý formalismus) považoval Napadené rozhodnutí za nezákonné, protože nebralo v potaz mzdu, které by žalobce býval mohl dosáhnout, nebyl-li by stížen negativními zdravotními následky svých dvou předchozích služebních úrazů. Soud přitom nemohl tomuto jádru žalobní argumentace z dále uvedených důvodů přisvědčit.
25. Soud konstatuje, že výše citované ustanovení § 117 odst. 2 ve spojení s odstavcem 1 zákona o vojácích z povolání neposkytuje pro výklad zastávaný žalobcem žádnou oporu. Právě naopak, předmětné ustanovení zcela jednoznačně počítá s tím, že základem pro výpočet náhrady za ztrátu příjmu bude průměrný výdělek, kterého poškozená osoba před započítáním další pracovní neschopnosti reálně, tj. skutečně dosahovala. Soud tak plně přisvědčuje žalovanému, jenž právě s využitím analogie práva v odůvodnění Napadeného rozhodnutí naprosto přiléhavě uzavřel, že při výpočtu náhrady ztráty na služebním platu bylo v daném případě třeba vyjít z průměrné měsíční mzdy, již žalobce dosáhl u svého aktuálního zaměstnavatele před vznikem další škody, tedy předtím, než se žalobce ocitl v další pracovní neschopnosti z důvodu předchozího služebního úrazu. Uvedenému výkladu, zastávanému žalovaným, nelze dle přesvědčení soudu ničeho vytknout. Zvolený způsob interpretace jednoznačně podporuje jak čistě gramatická, tak i systematická i teleologická metoda výkladu.
26. Soud podotýká, že ani ze znění § 271a odst. 2 zákoníku práce nelze vyvozovat, že by pro takové obdobné pracovněprávní případy zákonodárce počítal s jinou výpočtovou základnou pro určení výše náhrady za ztrátu na výdělku, když i toto ustanovení ve své druhé větě uvádělo, že *„(p) průměrným výdělkem před vznikem škody ... je průměrný výdělek zaměstnance před vznikem této další škody“*. Obě zákonné právní úpravy tedy podobné případy dalších pracovních (služebních) neschopností pojímaly zásadně obdobně. I proto se soud zcela ztotožnil s žalovaným v tom, že žalobcův výklad výpočtové báze jeho náhradového nároku neměl ve znění zákona o vojácích z povolání oporu (přičemž by z popsanych důvodů neměl oporu ani v obdobných ustanoveních zákoníku práce).
27. Soud nepochyboval o tom, že pokud by snad zákonodárce zamýšlel závazně upravit výpočet náhrady za ztrátu na služebním platu po dobu zdravotní neschopnosti žalobce ve vazbě na potenciálně dosažitelný předchozí plat (potažmo tedy mzdu) žalobce, jistě by tak učinil přímo *expressis verbis* v příslušných ustanoveních zákona o vojácích z povolání. Tak se tomu ovšem zjevně nestalo, když zákonodárce zvolil takové řešení, které žalobci za předmětnou škodu vzniklou další pracovní neschopností způsobenou předchozími služebními úrazy přiznávalo náhradu škody ve výši odvinuté od reálně žalobcem dosahovaného průměrného výdělku před vznikem takové škody. Cílem a účelem § 117 odst. 2 zákona o vojácích z povolání (podobně jako ustanovení § 271a odst. 2 zákoníku práce) ostatně dozajista nebyla celková kompenzace ztrát vzniklých v souvislosti s újmou na zdraví způsobenou služebním úrazem, ale toliko odškodnění kryjící skutečně vzniklé finanční znevýhodnění žalobce pramenící z následné služební, v projednávaném případě pracovní, neschopnosti žalobce vzniklé z důvodu předchozích služebních úrazů.
28. Soud se tudíž s žalobní námitkou žalobce neztotožnil.
29. Nepřiléhavým pak soud v projednávané věci shledal rovněž tvrzení žalobce o údajném přepjatém formalismu. Soud nezjistil, že by žalovaný či správní orgán prvního stupně jakkoli vybočili z mantinelů vyplývajících ze závěrů vyslovených v nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 11. 2010, sp. zn. II. ÚS 1648/10. Soud naopak s odkazem na dříve uvedené

opětovně zdůrazňuje, že žalovaný v Napadeném rozhodnutí správně s použitím analogie práva přiřkl ustanovení § 117 odst. 1 a 2 zákona o vojácích z povolání nad rámec jeho věcné působnosti vyplývající z čistě gramatického výkladu širší aplikační působnost tak, aby kromě situací vázaných na výkon služby poškozeného ve vazbě na zjištěnou podobnost, jakož i účel a smysl příslušného ustanovení, zajistil kompenzaci i takové škody, spočívající ve ztrátě na výdělku z pracovněprávního vztahu v důsledku další pracovní neschopnosti mající původ v dřívějších služebních úrazech. Sám žalovaný se tak vhodně a progresivně odepjal od prostého jazykového znění aplikovaného ustanovení § 117 zákona o vojácích z povolání, čili zásadně potlačil formalistické nazírání na projednávanou věc, a požadovaný nárok žalobci přiznal, byť nikoliv v žalobcem požadované výši ve vazbě na potenciálně dosažitelný průměrný výdělek.

30. Zdejší soud tedy neshledal, že by v projednávané věci byly naplněny podmínky stanovené žalobcem citovaným nálezem Ústavního soudu ze dne 16. 11. 2010, sp. zn. II. ÚS 1648/10, tedy konkrétně, že by výklad ustanovení § 117 zákona o vojácích z povolání učiněný žalovaným byl „*v extrémním rozporu s požadavky věcně příslušného a rozumného vypořádání posuzovaného právního vztahu či v rozporu s obecně sdílenými zásadami spravedlnosti*“. Ba naopak, žalovaný v Napadeném rozhodnutí přistoupil k rozumnému vypořádání právního vztahu z titulu žalobcova nároku na náhradu škody při další pracovní neschopnosti tak, aby zachoval jeho podstatu i pro situaci kombinující prvky služebního a pracovněprávního vztahu v režimu dvou paralelních zákonných úprav, které ovšem ve svém vzájemném působení ponechávaly v dané regulaci výše popsanou mezeru. Soud přitom zdůrazňuje, že obě regulace v případě výpočtu náhrady naprosto jednoznačně vycházely z platu, resp. mzdy, které poškozený v rozhodné době skutečně dosahoval. Bylo by nejen proti výslovnému znění, ale zejména proti smyslu a účelu předmětné úpravy obsažené v zákoně o vojácích z povolání, tak i zákoníku práce, pokud by se soud přiklonil k žalobcem zastávanému výkladu založenému na „potenciálním“ příjmu jako jakémusi virtuálnímu bazickému východisku pro výpočet náhrady škody, jejíž výše by navíc byla volatilně, čili zásadně svévolně stanovitelná, bez jakýchkoliv zákonných opor a nehledě na zásadu právní jistoty především na straně samotných účastníků řízení.
31. Ve vztahu k žalobcem namítanému nálezu Ústavního soudu zdejší soud dospěl rovněž k názoru, že žalovaný v Napadeném rozhodnutí řádně dostal také zásadě spravedlnosti, když v souladu s literou zákona o vojácích z povolání přiznal náhradu při další neschopnosti ve výši odvozené od jediného ověřitelného údaje o skutečném výdělku žalobce v době neschopnosti předcházející, jenž mohl tvořit potřebný pevný etalon pro výpočet předmětného nároku.
32. Soud tedy uzavírá, že kompenzovat bylo lze v projednávané věci jen to, co skutečně žalobci ušlo v důsledku jím nuceně nastoupené pracovní neschopnosti, a to jediné odchylkou od zjištěného mzdového průměru za období předcházející takto nastalé pracovní neschopnosti žalobce z důvodu projevů důsledků jeho předchozího služebního úrazu. Jakékoliv navyšování reálně žalobcem docilované průměrné mzdy by tak podle přesvědčení soudu nutně vedlo k nespravedlivému rozměňování jinak jednoznačně znějícího ustanovení § 117 odst. 2 zákona o vojácích z povolání, a to navíc nepřipustně excesivně.
33. Soud připomíná, že Ústavní soud v žalobcem odkazovaném nálezu také judikoval, že orgán veřejné moci „*není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo*

některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku, a že povinnost soudů nalézat právo neznamená pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad [srov. např. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96 ze dne 4. 2. 1997 (N 13/7 SbNU 87; 63/1997 Sb.) nebo nález sp. zn. Pl. ÚS 19/98 ze dne 3. 2. 1999 (N 19/13 SbNU 131; 38/1999 Sb.)]“. Právě Ústavním soudem zmiňované parametrické určení indikující přepjatý formalismus však zdejší soud v Napadeném rozhodnutí neidentifikoval, když žalovaný respektoval takové znění § 117 zákona o vojácích z povolání, které odpovídalo účelu zákona, a to i proti jeho doslovnému znění tak, aby jej ve prospěch žalobce interpretoval v souladu s právním řádem jako celkem, systematickými souvislostmi i principy ovládajícími právní řád materiálního právního státu. Soud při té příležitosti i s ohledem na shora uvedené naopak uzavírá, že k systémově nekonzistentnímu výkladu, jenž by se protivil zásadě spravedlnosti, by vedla právě ona interpretační cesta, s níž ve své žalobní námitce přišel žalobce.

34. Na základě všech shora uvedených skutečností Městský soud v Praze žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
35. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.“

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 26. listopadu 2019

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu